

Szerkesztői iroda:

Kossuth Lajos utca (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények címzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy hónapra . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Készítők nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér hirdetési ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 korona.

Nyiltéri cikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Polgártársaink figyelmébe!

Ki akar választó lenni?

Az új választási törvény alapján az országgyűlési képviselőválasztók összeírása városunkban már megkezdett és tart márczius 31-ig.

Nézze meg mindenki ez idő alatt a kerületi kapitányságnál, hogy felvane véve a választók névjegyzékébe, s ha nincs, jelentse be azonnal szóval, hogy vegyék be a választók közé.

Azért, a miért valaki adóval hát-rálékan van, az új törvény szerint választói jogosultsággal bír s az összeíró küldöttségnek kötelessége a választók névjegyzékébe felvenni.

Választói jogosultsággal bírnak mindazok:

Kik oly házat bírnak, mely 3 lakrészt foglal magában;

Kik 1/2 földet bírnak, mely 16 forint tiszta jövedelem után van földadók megróva;

Kik, mint kereskedők, gyárosok, iparosok legalább 10 forint 50 kr. jövedelmi adót fizetnek;

Kik, mint magán alkalmazottak 700 forint, mint köztisztviselők 500 frt évi állandó fizetés után vannak megadóztatva.

A székely kongresszus ügye.

Lelkes székely hazafiak hirdették, hogy a székely nép veszélyben van s hívták föl a közfigyelmet a mentő akcióra. Egymástól távol élő, egymást nem ismerő önkéntes munkásai a székely ügynek megegyeztek abban, hogy az erdélyi részekben, különösen pedig a Székelyföldön szervezni kell a székely társadalmat. Végre is hajtották e tervet, halogatás nélkül. A székely társaságok megalakításával szervezetet nyert a székely társadalom s e szervezethez csatlakoztak és vezető szerepre vállalkoztak a székelység irói és politikai tényezői is, beleértve a mozgalomba tudásukat, befolyásukat, fajszerettségüket és székely szívósságukat.

Tovább menve szövetséges társul nyerték az erdélyrészi gazdasági és kulturális testületeket: az Erdélyi Magyar Közművelődési Eglelet, a Székely Iparkamrát, a Székely Egyesületet, az Erdélyrészi Kárpát Egyesületet, az Erdélyi Gazdasági és a székelyföldi gazdasági egyesületeket.

E mozgalom szelebb hullámo-

kat vert s az ország nagyobbik felének érdeklődése is jóakarattal felénk irányult. Megnyilatkozott ez az érdeklődés az ország leggazdagabb és legtekintélyesebb egyesületének, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek csatlakozásában, amely önkéntesen fölajánlotta segítségét és szolgáltatást.

Marosvásárhelyt fölvetett a Székely Kongresszus rendezésének az eszméje is és csaknem egyidőben szorgos tevékenység indult meg ennek létrehozása érdekében az Omge, Eke, Ege, Székely Iparkamara, Székely Társaságok kebelében. Adatokat gyűjtöttek, javaslatok kidolgozásán fáradoztak egész vonalon. Jóleső örömmel láttuk ezt az élénk, lelkes tevékenységet. De mert a székelység bajai szétágazók, a gazdasági és kulturális érdekek minden ágazatban hanyatlának, a melyeknek istápolása külön-külön hivatott szaktényezők fokozott munkásságát és áldozatkészségét igénylik, gondoskodni kellett jóléle a munka, illetőleg a feladatok megosztásán. Ebből kifolyólag előállott annak szükségése, hogy az egyes szakkérdéseket természetüknek fogva azok a szaktestületek vigyék a kongresszus elé, akik hivatásuknál és szervezetüknek fogva azokat legjobban előkészíthetik s a kongresszus után azok valószínűségét saját erejükkel is keresztül vihetik.

Örömmel töltött el mindenkit, hogy eziránt a f. évi január 16-iki budapesti székely értekezleten megállapodás is jött létre a hol a résztvevő testületek: az Omge, Emke, Eke, Ege, Székely Egyesület, Székely Iparkamara és Székely Társaság egyhangú határozattal kimondották, hogy a Székely Kongresszust együttesen rendezik.

Megnyugvással tekintettünk e hazafias mozgalom sikere elé, eladdig, míg az Eke és Ege ki nem vonták magukat a szövetségből. Sérelmüket arra alapítják, hogy a február 16-iki székely értekezletet Marosvásárhelyre az Omge hívta össze.

Hát ez véleményünk szerint nem sérelem. Bárki összehívhatta volna ezt az utóbbi értekezletet a szövetségben álló testületek közül. Hogy az Omge hívta össze, annak az a története, hogy a székely képviselők fölkerítették és pedig azért, hogy udvariaságból is elsőszéket adjanak a legérgebb s a legnagyobb országos testületnek Legalább ezzel tartozunk mindnyáján annak a testületnek, amelynek nem szorosan vett kötelessége a székely ügy szolgálata, de a melyre

a gazdasági érdekek fellendítése tekintetében mégis legtöbb reménységgel támaszkodhatunk.

Ez rövid története az újabb székely mozgalomnak.

És most arra kérünk Titeket Testvértársaságok: törekedjenek arra, hogy az a Székely szövetség, mely január 15-én Budapesten létrejött, meg ne bontassék. Mi irtunk az Omgehez és kértük ne vonuljon vissza, irtunk az Ekehez és Egehez, hogy csatlakozzék a nagyobb erőt képviselő mozgalomhoz. A szétbuzás árt az ügynek, s ha ennek elejét nem vesszük, megszűnve azért a székely székely nép. Mi nem leszünk méltók a hazafas közvélemény bizalmára, az esetleges kudarczczal pedig csak azt érhetjük el, hogy hozzájárulunk a nemzetiségek épüléséhez.

A székely kérdésben nem szabad politikát és vallási kérdéseket tekintetbe venni, háttérbe kell szorítani egyéni ambíciókat.

Dr. Kömőcsy József, Máthé József, elnök. titkár.

Együtt a Székely Társaság átiratokat intézett az O.M.G.E., az E.K.E. és E.G.E. elnökségéhez.

Az Országos Magyar Gazdasági Eglethez küldött átiratában a többiek közt a következőket írja:

A Marosvásárhelyi Székely Társaság mély sajnálattal vett tudomást azon hírlapi támadásokról, melyeket a székely kongresszus rendezésére f. évi január hó 16-án Budapesten szövetkezett egyesületek közül, Erdélyi Kárpát Eglelet és az Erdélyi Gazdasági Eglelet következtetésen folytat az Országos Magyar Gazdasági Eglelet ellen.

Ezekben a támadásokban a visszavonás agasztásait látjuk és irányítást feltűnik. A székely kérdés megoldása érdekében immár közre munkánk sikerét. Mert olyan nagy és fontos ügyet minő a székelység kulturális és gazdasági ügye csak kitartó és erős munkások egyetértésével vélünk megoldhatónak. A mint közénk fértkelte magát a bizalmatlanság és féltékenység s a hogy nem maga a szent, a nagy erél legeg szemeink előtt, ha nem mellék tekintetek zavarnak, tisztában lehetünk azzal, hogy az eredmény nem lesz kielégítő.

Mély sajnálattal tapasztaljuk azt is, hogy az E. K. E. és E. G. E. agrárkerítől törekvéseket magyaráznak a székely akcióba azért, mert az Omge is felajánlotta segítségét.

A tisztáigazságnak vélünk szolgálatot tenni, midőn kijelentjük, hogy a kik a székely akciózt a politikai tendenciák érvényesítésének gyanújával illetik, rossz szolgálatot

tesznek annak. Mert nem politikára és a politika felett cizvódni kész egyesületekre, hanem önzetlenül igaz hazafiai támogatására van szükségünk, a kiket nem választhat el sem a vallás, sem rang, sem semmiféle mellék tekintet, de a kik akaratait és munkájukat alárendelni tudják a közszükségnek.

Az Erdélyrészi Kárpát Egyesület és az Erdélyrészi Gazdasági Eglelet elnökségének szóló átirat így szól:

A székely nép mentése érdekében indított akciónál joggal számítván valamenyi hivatott testület közreműködésére, első feladatnak a szövetkezést és munka megosztást tekintettük.

Szövetkezését az összes társadalmi és gazdasági tényezőknek, hogy e nagy kérdésben mindjárt a kezdetnél imponáló nagy erő induljon meg. Ebbe a szövetségbe társul nyerni törekedett a marosvásárhelyi Székely Társaság, minden tényezőt, a mely befolyással és munkájával segítségére lehet a székelységnek.

E törekvés eredményének tartotta velünk együtt minden önzetlen munkása az ügynek azt az egyesülést, mely f. é. január 16-án Budapesten létre jött s amelynek ki-folyásaképpen febr. 15-én Marosvásárhelyt a székely kongresszus szervezetének kérdése véglegesen megoldást nyert.

Hasonlóképpen vívmányunk tekintettük, hogy az akcióban segítő társul nyertük az ország legtekintélyesebb és legbefolyásabb testületét, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet.

A székely ügynek minden gondolkozó munkás és igaz barátja belátta, hogy a székelység nagy bajainak orvoslására az erdélyrészi tényezők egymagukban nem elég erősek. Ha elég erősek lettek volna, ma nem léteznék székely kérdés. Bebizonyosodott, hogy az a gondolat, melynek alapján minden téren nyitva volt megakasztás nem volt, hogy az elszegényedés, eladósodás és kivándorlás az erdélyrészi intézmények alakulása után veszélyesebb méretekéltől állott.

Hosszu évek során át panaszkodtunk ezek fölött s törekedtünk az ország másik, erősebb felének érdeklődését felkelteni és támogatását megnyerni. S most mikor az végre sikerült, a marosvásárhelyi Székely Társaság, mint felelős munkása a székely ügynek, kötelességének ismeri elfogadni a támogató kezét bárhonnán jöjjön az.

A marosvásárhelyi Székely Társaság politikát nem üz, vallási kérdéseket nem fogad. Csupán azt mérlegeli, ki, miben lehet segítségére ennek a székely sorstólzött népeknek; nem tételez fel más célzatokat, mert a székelység mentése körüli akciónál amugy is háttérbe szorulna minden más törekvés. Oly nagyok itt a bajok, annyi a

tennivaló és mind oly sürgősek, hogy hazafias lélekkel és kötelesség érzettel kívül eső érdeket szolgálni nem lehet. Különben a mint tervezve van, mindegyik testület meg fogja kapni a maga rész-munkáját s a kongresszus után önállóan dolgozhatik és érvényesülhet ki-ki a mentő akcióban. S majd kifog világlani az is, hogy melyik testület szolgálja önzetlenebbül s legtöbb eredményel a székelység ügyét.

Most megbontani az egységet, mielőtt egy lépés is történt volna a gyakorlati cselekvés terén s meggyanúsítani egyik vagy másik szövetséges testületet mielőtt akár-melyike okot szolgáltatott volna, az ügyre nézve károsnak tartjuk.

Ismételjük, mi az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közreműködésével az erdélyrészi testületek befolyását és tekintélyét veszélyeztetve nem látjuk, mi bizalommal viseltetünk a többi munkás testületek között az Országos Magyar Gazdasági Egyesület iránt is. Mert megvagyunk győződve, hogy a székely gazdasági érdekek eredményes fejlesztésénél ezt a nagy erőt nélkülözni nem lehet. Kérjük a mélyen tisztelt Elnökséget méltóztatassék odahatni, hogy a nagybecstű vezetése alatt álló testület a szövetségben benn maradjon s ugyanakkor kérjük elejét venni a hírlapi támadásoknak, amelyek a szövetség s illetőleg annak egyes tényezői ellen újabbban a kolozsvári lapokban sűrűn megjelennek. Nem kell mondanunk, hogy nemzetiségek által lakott területen minden visszavonás, vagy egyesítésre való törekvés elleni mozgalom, pótolhatatlan kárára van a magyarságnak, nem emlíve, hogy a székelység ügye szenved ezzel.

Nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy a székelység javára munkálni vállalkozó és szövetségben álló testületek előtt kizárólag a cél legeg s a mikor mi bátorságot veszünk magunknak a békés egyetértés mellett használt szót emelni s kérni az Erdélyi Kárpát Egyesületet és Erdélyi Gazdasági Egleletet, hogy a január 16-iki értekezleten hozzájárulásokkal alkotott szövetségből magukat ki nem vonják, akkor mikcsin kötelességet vélünk teljesíteni azzal a nagy feladattal szemben, mely mindnyájunkra nehezedik s amely fölött az egyetértés mellett szorgos munkát és áldozatot követel.

Tesszük ezt azért is, mert a jelen körülmények között feltűnik a székelység ügyét s mert tartunk tőle, hogy a visszavonás meggyöngyíti a jól indult akció sikerét, amiért egyetemlegesen felelősek vagyunk.

Marosvásárhelyt a Székely Társaság 1902. évi márcz. hó 7-én tartott 69 ik összejövetele határozatából.

Dr. Kömőcsy József, Máthé József, elnök. titkár.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1902. Márczius 13.

Haldokló nép.

U j n e m z e d é k.

Írta: A. Schöndler.

„Egyenlő törvények, egyenlő műveltség” egész Dél-Afrikában, ez az egyetlen nagyszókrat gondolat, mi Anglia nagy töképezéseit és imperiálisitait a Transvaal ellen évek hosszú sora óta folytatott aknamunkában lelkesítette. Egyenlő műveltségre van szükségünk a kereskedelem és iparnak gyors és egyforma elterjesztése érdekében minden egyenlőtlenség akadály. Nincs idejük arra, hogy az urban álló népek lassu odaérését megvárják, mert különben csak egy más nemzedék, esetleg más nép fogja az általuk keresett nyereséget megtalálni. Kivülről az „újabb kor szellemének megfelelő törvények” által kell győzeimteni a fejlődés, előhaladás természetes menetét. Hogy e tekintetben sem fog hatás nélkül lefolyni a háboru, bizonyos. De az ipari fejlődéssel együtt a vallási is megváltozik.

Mily meghatólag rajzolták le előttem a boerok, kik Krüger szorongatott helyzetében megállottak, az ő bibliai hitét. A biblia felé hajolva, minden kérdésre, hogy mint volna lehetséges még szabadulása a Transvaalból kaptak szomorú hírek után folyton csak azt

felelte: „elöször is a mi ügyünk jó és igaz és másodszor meg van írva a bibliában, hogy Isten megfenyíti ugyan az ő népet, de el veszni nem enged, ha bűneit megbánja.” Hasonlóképp nyilatkozott később Rotterdam-ban az élvölzetére összerereglett néptömeg képviselőinek: az angolok ördögi művét, kik képesek voltak a kafferek szívbantán elfojtott gonosz indulatokat lángra lobbantani, Isten nem támogathatja. Így vigasztalta Kampenben is népe barátjait: „Bíruj Istennek ígéretét, hogy le nem győzzetünk.”

És egy fiatal boernak, ki előtte Isten igazságosságában való kételkedésének adott kifejezést, ezeket mondotta: „Tagadni akarod, hogy népdnk vétkezett és megérdemli a fenytést? Es Isten, ki a bűnbánót megsegíti, akarod haraggá tenni?” Ilyen hit nélkül ez a férfium nem bírná el azt az óriási terhet, minden egyes nap, míg csak a háboru tart, növekszik. És Krüger nem áll egyedül. Néjének utolsó izenete ez volt: „mondjátok meg atyátoknak, hogy rendületlenül és egyes-egyedül csak Istenbe vessze az ő bizodalmat.” Botha 1901. márcz. 15-én harcoló testvéreinek ezt mondta: „Ki kételkedik és a küzdelmet feladja, nemcsak igazságtalanságot követ el népével szemben, de örökre bucsut mond hitének is.” És egy más alkalommal: „elöször meg kell tisztítani a buzát a gázól és csak aztán jön az Urnak segédelme.” De Wet-nek egy ismeretes mondása így hangzik: „Harcolnunk kell, míg az Ur ugy akarja; én napoként imádkozom, hogy legyen már vége a háborúnak.” Steyn és De Wet 1901. jan. 14-iki manifes-

tuma, melyben Anelia kegyetlenségei vannak felsorolva e szavakkal végződik: „Folyton imádkozunk, hogy a mi atyáink Istene el ne hagyjon bennünket ebben a borzasztó küzdelemben.” És így még ezerek vannak, kik hiszik, hogy így kell el nem vészett mindaddig, míg atyáik Istenehez buzgón imádkoznak. Ilyen bűnbánatra kész bittel tartottak a két köztársaság polgárai aug. 8 és 9-én bűnbánati napokat. De az elcsüggedés folytonos ismétlődése mutatja, hogy az új szellem erősen harcrol már a régivel.

A háboru után a régi nemzedéket, a melyik cselekedeteinek zsinórmértékéül Isten parancsolatait tekintette, meg nem lehet többé találni; nem a régi boert, ki minden szigorúság mellett is könyörleltes volt, a ki Krüger szavait: „Ha sebesültekkel van dolgod, gondolj arra az Istenre, kiben hiszel és kinek nevében megkereszteltetted” önmagától értetődő dolognak tekintette. Lelkiismerete nem engedte, hogy a legyőzött ellenségre is lejjön. Mert azt már gyilkosságnak és bűnnek tartotta. Az elesett ellenség családjáról való gondoskodás a harc hevében is nyugtalanította. Olyan pillanatokban, mikor mindekinek helyén kelle állania ment el, hogy a sebesülteknek segítséget vigyen, mert az írás azt mondja: „Szeressed az ellenségedet.” Ez a boer már hónapok óta nincs. Anglia kiirtotta.

A fiatalabb nemzedék kezdettől fogva azt kívánta, hogy a háborut ugy folytassák, mint a hogy mások szokták; azért, hogy aztán ily felfogás mellett nem érvényesülhet a vallásos alapelvek egész sora, nem akarták

elvezetni a szükséges erőt és elhatározottságot. Ez ugyan nem lett volna istentelenség, de elhagyása Istennek, mi pedig egy keresztény állam lényegéhez hozzátartozik.

Hollandból közli:

Csűrös József, n.-almási ev. ref. lelkész.

Rejtett bonyodalmak.

Angolból fordította: Amica.

IV.

(Folytatás) (9)

— Szeretném lefesteni — gondola George; őt könnyebb lenne eltalálni mint Adót — az ő arczában oly sok karakter van.

De nem bátorzkodott ily merész indítvánnyal előállani.

Mig ő festett, a nők vidáman csevegtek az ő rokonairól és Adél többet tudott meg a George rokonairól és vagyoni állásukról, mint a menyit azelőtt tudott. Az ő anyja, mondá az ifju, a sir George nővére volt és Logan urhoz, egy előkelő skót család ifjabbik fiához ment férjhez. Sir George egyike volt az ő gyámmokainak, a másik a braei Logan asszony volt az ő atya testvérenek az özvegye; a George szülei korán haltak meg, mielőtt emlékezni tudott volna róluk. A nagybátyja, sir George nevelte fel őt és végre, midőn ő (a nagy bátyja) Angliát elhagyta, Mead urhoz küldte. Azt mondta neki, hogy a braei Logané nagyon gazdag volt és Brae nagy szép hely.

— Vannak gyermekei? — kérde Adél. — Nincsenek; volt egy fia, aki, ugy hallottam, hogy valami borzalmas módon lett meggyilkolva.

— Tehát maga az örkösse? — sugalmazá ártatlanul a fiatal lady.

— Oh, az nem következik! Ő Braet az atyjától örökölte; ő gazdag örkös volt és a kuzinjához ment férjhez és nem változtatta meg a nevét — Brae az ő örkösége — hatalmában áll annak hagyni akinek skarja.

— De maga a legközelebb álló rokona? — Igen; de nem hiszem, hogy azzal gondolna.

— Maga látta őt valaha? — kérde Adél.

— Nem láttam; ő ritkán hagyja el az otthonát és engem soha sem hívott magához.

De nagyon valószerű, hogy most elfog jönni a Holtha. Tudom, hogy ő nagyon szereti Ella nőt, de azt képzelem, hogy a fiukat nem szereti.

— Laura Logan asszonyhoz ment volna, ha az Esmond százados utolsó végrendelete alá lett volna írva — jegyzé meg Adél elgondolkodva, de a százados halála óta nem vette figyelembe Laurát, kivéve, hogy egy levelet írt neki.

— Ő kissé különc — válaszolá George. Oh, Adél — hirtelen — ez olyan tökéletlen mázolat; nem tudom a maga arczának a krémzsinót eltalálni.

— Hadd lássam és kinyújta a kezét, Logan ur, hiszen maga hizelek nekem!

Maga nagy haladást tett mióta Lolát lefestette.

— Ugy találja? — kérde az ifju. Nagyon örülök. Ah, itt Lola. Ő megfogja nekünk mondani, hogy mit gondol az én durva kísértetemről.

Laura oda ment és a George válla feléje hajolt.

— Még nem sok hasonlatosságot talállok — mondá ösztönös, de az megjöhét. Ez

Politikai hírek.

Apponyi gróf és a kabinetiroda.
Budapesti írák: A képviselőház hétfői ülésén Rákay László országgyűlési képviselő és ügyvéd letett a ház asztalára egy okmányt, melyet egyik fele a királyi kabinetirodától kapott. Az okmány német nyelvű és nagy megütközést keltett. Gróf Apponyi Albert házelnök tegnap a német iratot áttette a miniszterelnöknek azzal a megjegyzéssel, hogy ez a dolog csak tévedés lehet, mert a királyi kabinetiroda magyar állampolgárral csak magyarul levelezhet. Az elnök e lépését és a kísérő levelet a függetlenségi párt nagy megelégedéssel fogadta.

Az országgyűlés munkarendje.
A képviselőház a legközelebbi két hét alatt körülbelül csak a földművelésügyi és a kereskedelmi tárcák költségvetését tárgyalhatja le, azután kezdődik a husvét szünet, a mely tekintettel a hosszú karácsonyi vakációra arra, hogy a költségvetési vita hosszúra nyúl: előreláthatólag rövid lesz, 10–14 napos. Ha a vita a most folyó mederben halad tovább, új indennitások válnak szükségessé, a mostani április végéig lejárván, valószínű azonban s ezt a Házban említik is, hogy a szónokok ezentúl rövidebbre szabják mondani valójukat s akkor a jelzetekben változás következhetik be.

Kulcszák mögöl.

Budapest, márc. 12.

Horánszky kinevezése ötletéből nem érdektelen felemlíteni, hogy a volt nemzetipártiak két miniszterség volt igérvé. Az egyiket megkapta Horánszky a belügyminiszterséget megtartja Széll magamagának, honvédelmi miniszter Bolgár Ferenc nem lehet, ő most államtitkárként, Apponyi Albert pedig, miután nem lehetett a királyszemélyek körüli miniszter, házelnök lett s ez őt teljesen kielégíti.

De minthogy az új választások után a félhivatalos felfogás szerint a fuzió most már teljes s így ezen parlamenti helyzetnek megfelelően át kell alakítani a miniszteriumot is. Szemléltartva az alkalmas férfiak felett. Széll Kálmán szeme megakadt:

Hodossy Imrén. Mondanunk sem kell, hogy Hodossy, ki 1869 óta képviselő, ezelőtt Deák-párti s 1878 óta a Tisza rendszer meghatározottabb ellenfele, ugys mint jogtudós, ugys mint ügyvéd s mint parlamenti szónok és karakter rokonszenves egyéniség.

Az egyházpolitikai határozottan elnevezte s ha a kabinetbe lép, ez nem a régi gárda megerősítése. Ugy kell őt felfognunk, hogy Horánszky egymagában nem elég erős a minisztertanácsban; de ha Hodossy is beletér, mint igazságügyi miniszter, ez nagy támasza lenne.

S minthogy Szabó Miklós 81 éves mult, bár jó egészségnek örvendő, a Kuria elnökségét tovább viselni nem akarja.

Ezzel helye nyílik Plósz Sándornak az igazságszolgáltatás élére állani.

S midőn helyét a főrendiházban foglalja el, miniszteri székét Hodossynak engedi át.

A perrendtartás benyújtása után a büdzsé tárgyalás végével várható ez a változás.

Az országos középisk. tanár-egyesület kolozsvári körének gyűlése.

Kolozsvár, márc. 13.

Tegnap tartotta a tanári kör V-ik felolvasó ülését a felső keres. iskolában. Jelen voltak: dr. Erdélyi Lajos budapesti főgymnáziumi tanár és Somogyi István ügyvéd vendégek, Balogh K., Bartha Lajos, Gálfi Lőrincz, Gazelli Á., Gyárfás S., Gráf J., Felméri A., Hidegh M., dr. Imre S., Kiss S., Kohányi Gy., Kovács Dezső, Megyesi M., dr. Nagy Károly, dr. Cs. Papp József, Pálfi Márton, Pünköszt L., dr. Sárkány L., Széplő J., Solyom János., Szabó Imre, Ulár Pál, Versényi Gábor, Versényi György.

Kovács Dezső ügyvéd alelnök elnököl. Dr. Imre Sándor titkári jelentésében megemlítette, hogy az ország. tanár-egyesület a körnek az iskolai egészségügyre vonatkozó indítványát a nyári közgyűlés tárgysorozatába felvette. Szokásos szemléseben az iskolai felügyeletre vonatkozó mozgalmáról, a torna tanítás ügyében felmerült indítványról (hogy rendes tanárok tanítsák a tárgyat) s a művészi nevelés kérdéséről emlékezett meg. Jelentést és a szemlélt a kör közönséggel fogadta.

Dr. Erdélyi Lajos budapesti tanár a temesvári országos tanár-egyesület Bódis Jusztin tanár felvetett kérdéséről szóló „Az igédek kérdése iskolai szempontból” című felolvasásában.

Ismeretes, hogy az újabb nyelvismokba a 80-as évek óta, sőt már korábban, a régi egyszerű igeragozási neveket a jelen, mult és jövő idő helyett effelejűbb kifejezések jöttek be: folyamatos jelen, végeztet jelen, folyamatos jövő, végeztet mult stb. Ennek az igédek újabb elméletének az eredménye, a mely nemcsak az időt, de a cselekvést, az szót is tekintetbe veszi. E megvitátára érdemes és tanítási szempontból is tekintetbe jövő kérdésben, melyről annyian és annyit írtak, de még nem oldották meg, Erdélyi, a ki a nyelvtani egyszerűsítésnek a híve, behatárolt szót. Ismeretlén a hazai és külföldi irodalmat s behatárolt bírálva Hunfalvy Pál és Szarvas Gábor idevonatkozó eredményeit, a kinek a „Magyar Igédek” cz. munkája alapján jutott be az elmélet újabb magyar nyelvismokba a régi nyelv mellett az élő, a mai nyelvet, különösen a népnyelvet is figyelembe véve dőnek valja s leleltani alapon, a mai nyelv-értéket s a gyermek nyelv-értéket is alapul véve arra az eredményre jut, hogy másként kell a kérdést megválaszolni, mint eddig tették. Az igazság a középben van; cselekvésről is lehet szó, nemcsak igéről, de a cselekvés és időkeletorok egyeztetetők össze s így a régi grammatika egyszerűbb kifejezései, különösen a magyarra és latinra, a legtöbb esetben meghagyandók felolvasó, mint mást is rámutatott, az igazságnak megfelelőbb, de csak egyszerűbb és könnyebben érthető utat s így egyszerűsítést kíván. Tekintetbe véve, hogy a gyermek, kivált az alsóbb fokán, nem „bölcsész” és nem szabad abba a hibába esni, a mibe a legtöbb nyelvtanító beleesett, hogy nem számolva az iskolai nehézségekkel, a nyelvtant elvont dolgokkal töltte tele. Felolvasó szerint felesleges teoriák tárgyalásából megmaradt időt hasznosabban értékesíthetők gyakorlati irányban. Az egyszerűsítés mellett a műszaki egységesítésnek szüksége s a mennyiben lehet, az egyszerűbb kifejezések használatát mellett szólna, az elvont grammatizálás helyett a gyakorlatiabb filológiai képzésre ki-

vánja a suyt fektetni a magyar is, meg a többi nyelvek tanításában is. — Balogh Károly, Sárkány Lajos, Pálfi Márton, Gálfi Lőrincz kiemelt, méltányoló felelőslása és az előadó pár megjegyzése után az elnök a kör nevében szíves köszönetet mond Erdélyinek azért, hogy általános tetszéssel fogadott nagy-értékű tanulmányát először itt mutatta be s határozatlán kimondja, hogy a kör az előadó eredményeit megáéva teszi.

Gyűlés után a New-York külön szobájában népes összejövetel volt.

Tiszteljétek a közkatónákat...

Kolozsvár, márc. 13.

Március idusa közepében illő dolog azokra az öreg és magukkal már-már jó teheletlen katonákra gondolni, a kik a március 15. eszméért áldozatul hozták jövődjüket, kockáztatták életüket és hullatták vérüket.

En nem hiszek az ünnepélyek alkalmával elhangzott ama szónoklatok igazságában, a melyeknek szerzője és előadója nem siet, ha alkalom kínálkozik, tetteket bizonyítani, hogy a nagy idők előregedet, ma már magukkal jó tehetetlen katonák felelőslését emberbárdi és egyuttal haszafias kötelesség.

Erre a kötelességre intett Petőfi, midőn Debreczenben irt versében azt mondta:

„...Ók az elvet, hirtől sem ismerik. És a hasa, kemény mostohájuk. Pedig e issadásuk díjában nekik csak, Kenyeret vet s rongyokat dob rájuk. Zászlójához, hogy ha oda állnak, Nyomorúri csak új nyomorú cserélnék, Tiszteljétek a közkatónákat, Nagyobbak ők, mint a hadvezérek.”

Ez a kötelesség teljes mértékben át kell, hogy hassa a március 15-ét ünnepelni készülő fiatalok lelket és szívét.

Szándékosan beszélek a fiatalokról. Arról a fiatalokról, a mely az ideális cselekvést lelkesedni tud s a humanus és hazafias kötelességek teljesítése körül a fáradságot nem kiméli.

Az értebb kora egyénekben is fellobog nálunk néha napján a lelkesedés szalma lángja.

De — tisztel a rendkívül csekély kivételnek — az áldozathozatalnál és cselekvésnél — előbb kisé megdolgozók a dolgot s azután napirendre térnek.

Ha szónoklatot kell hallgatni, fehér asztalnál a haszaseretnek jelét adni, akkor tömegesen egyek vagyunk.

De kérj évente 2 koronát a Kossuth Lajos szobrára, vagy kérj valakit hejlenkint 2 drákóval, mint a jeltűző, hazafias szempontból, úgy jász, mint a Krisztus, a kik mellől elhúzódnak azok, a kik pár perccel az előtt erkölcsöket prédikáltak.

Kár volna ezért gáncs, vagy sok szót ejteni. E szavak egész áradata sem változtatna az erkölcsök ama megcsontosodott állapotán, melyet csaknem 30 éves szomorú politikai rendszer teremtett.

En azt tapasztaltam, hogy kevés számú, de lelkesedni és dolgozni tudó egyénnek, lépésről lépésre haladva, szellemet lehet teremteni és az s szellem évről-évre erősebb hullámokat vet a hazafias érzés tén.

Ritka helyen lehet 10 ilyen igazat találni De 3—4 valóban jó hazafi mindig és mindenütt találhatók.

De ezeknek aztán erős kell, hogy legyen a szívök, meg a lelkök.

Elismerés nem szabad szávi aniok, aszony az, akit sohasem alhattam. Ő nem hasonlít a nővérehez.

— Nagyon különbözik attól — mondá a rektor nyomtatékosan. George, örülök, hogy ő nem tetszik magának. Attól tartok, hogy ő nem jöföle asszony. Aki soha sem lép be az Isten házába és nem tudunk soha semmiféle jó cselekedetéről, az nem érdemli magát a rokonszenvedésre.

— Ő római katolikus, nemde? — kérdé a felesége.

— Nem édesem, ő esprit fort-nak nevezi magát. En hitetlennek nevezem. Mindig eszalkoztam, hogy a szegény Esmond a házában helyet adott neki.

— Csudálatos az arca — mondá Logan George. Az a szándékom, hogy mint lady Macbeth próbáljam őt lefesteni.

— A gyilkosság után, azt gondolom — szolt közbe Redmond nevére; mert ő olyan, mintha egy gyilkosság volna a lelkén és az emberek azt gyanították.

— Ifjú urak, semmi botrány — szakítá felbe Meadné. Változtassuk meg a tárgyat. George, tudja-e, hogy nagy bátyjának az előpostája megérkezett?

— Nem hallottam — volt a válasz.

Mit — monsieur de Mertenil?

— Igen és ő nagyon udvarias férfi.

— Mari, hol láttad őt? — kérdé a rektor.

— Holt parkban. Az avenü mentem fel, midőn egy puszpáng fa tetején néhány késői jérkői lone virágot láttam. Lesakartam szakítani, de nagyon magosan voltak és amint ugrottam, hogy elérjem, egy hang azt mondta — „madame, hogy segítségére legyenek!”

(Folytatás következik.)

de a gáncsot, gunyt, bántalmat el kell hogy törjék. Ema nyílik vissza kell, hogy pattanjának a lelkükről, mint valami acél páncélról. Legtöbbször azok bántják meg, a kikkel jött tett.

Tizenkét év óta szabad időmet mindig arra fordítom, hogy a nagy idők katonáinak sorsát felkarolni segítem s hogy a hazafias érzést ápoljam. Sokáig egyedül voltam. Később akadnak nálammal nagyobb eredményel dolgozó hívek az ország minden részében.

Az öreg honvédek sorsával most egy átmeneti korszakhoz jutottunk. E korszak az, a melyben önmaguk sorsát intézni már már alig képesek az öregek. Rá vannak utalva a fiatalabb nemzedék ösádó és lelkes támogatására.

A honvédek nyugellátásánál különösen szükséges az, hogy az öregeket lelkesen és buzgóan támogassák az ifjak. Egy egy öreg honvédek az igazolása, a miot azt a miniszterelnök szabályrendelete előírja, s a hogy a miniszterelnöki büro kényelemszerető hivatalnokai megkínájk, több ember több napi munkáját veszi igénybe.

Pélá erre ez az igazolvány, melyet itt lenyomtatunk:

Alolítottak eskü alatt bizonyítjuk, hogy Földváry Mihály bajtársunk, a ki született Tancon, 1848 előtt a cs. és kir. hadseregben testőr hadnagy volt, 48—49-ben százados, a 22 zászlóalj parancsnoka, kit Kazinczy kevéssé a szibói fegyver letétel előtt örnaggyá előléptetett (mely előléptetés azonban a hivatalos közlönyben már nem jelenhetett meg) 1849 december 14-én elíteltetett közt általi halálra, megkegyelmezett 12 évi várfogságra vasban, vagyos és hivatalvesztésre.

Tudomásunk szerint több éven át fogva volt Munkács várában. Amnestiát kapott 1855. június hó 17-én. Mindezeket midőn megerősítették, utalunk e tárgyban a történelmi munkákra és ezek között a „Történelmi Lapok” 1892-ik évi folyamának függelékét Szentkatolnani Bak Endre által összeállított névsor II. javított kiadásának 135. tételére. E művet idecsatoljuk.

Kolozsvár, 1902. március hó 12.

Gr. Esterházy Mikael s. k.

v. alt. cs. kir. tiszt. 1848—49-iki huszár százados.

K. Horváth Ignác s. k.

48—49. nyug. Mátyáshuszár alezredes.

Hogy gróf Esterházy Mikael és K. Horváth Ignác a fenti nyilatkozatot előttem sajátkezűleg írták alá és a vallomásban foglalt tények valódságára mai napon az esküvel letelekelt igazolom.

Kolozsvár, 1902. március hó 12.

Dr. Nemes Ferenc s. k.

v. alj. eln. titkár.

P. H.

Láttam és megbízásomból történt:

Szavacsina Géza,

kir. tan. polgármester.

A tuloldali nyilatkozatnak gróf Esterházy Mikael és K. Horváth Ignác által történt sajátkezű aláírását, valamint az eskünek dr. Nemes Ferenc polgármesteri titkár előtt történt bevételét, mint tanu, igazolom.

Kolozsvár, 1902. évi március hó 12-én.

Kuszkó István s. k.

Kolozsvár sz. kir. város törvényhatóságának bizottsági tagja.

Az ország. történelmi erekle museum réséről igazoljuk azt, hogy ez okmány mellékletét képező „Az 1848—49. szabadságharc aradi elítélteinek s foglyainak emlékezete” című füzet, melynek első kiadása a Történelmi Lapok 1892. évi folyamának 198—208 lapjain látott napvilágot, mint a füzet 2 oldalán olvasható, a köztisztelőben álló szerző saját bungsalm által gyűjtött adatokból 6 általa állítottat össze. Jelen második kiadás az országos történelmi erekle museum birtokában levő s a foglyokról összeállított eredeti kimutatásból, továbbá az aradi Kölcsey egyet birtokában levő 48—49-es gyűjteményben őrzött az aradi elítéltekről szóló egykoru, több ívre terjedő kimutatásból egészítettett ki. E kimutatást museumunk 1892. okt. 7-én az aradi gyűjtemény igazgatóságától személyesen kérte el s használat után, annak őrzetébe vissza adta.

Kolozsvár, 1902. márc. 12.

Kuszkó István, Deaky Albot,

museum ör. elnök.

Ezzel az igazolási ügygel e hó elején egy egész délután foglalkozott Esterházy Mikael gr. az erekle museum őrével. Tegnap egész d. e. foglalkoztatott ez 6 egyént, kik részint a polgármesteri hivatalban tárgyaltak, részint pedig kiszálltak a betegesen fekvő világtalan Horváth Ignác lakására.

Délután a szükséges utbaigazítások megadása s az expediciót ismét igénybe vette két egyéneknek a munka erejét.

Pedig ennél az ügynél könnyű és kellemes volt az eljárás. Hiszen az öreg Földvári élete és működése nyitott könyv.

Az a bilincs, a mit a szabadságharc után a várfogságban kezén, lábán viselt, az a doboz, a mit Munkács várában faragott, a vár rajzával ellátva erekle museumunkban van letéve. Csernátóni Gyula dr. kir. tanfelügyelővel küldte be. Magyarászak e tárgyak a szomorú idők nehéz napjai.

De hát azokkal mi történik, a kiknek számára

„Nincsen tal a történet könyvében A hol nevük följegyezve lenne?”

Pedig ezeknek nagyobb szükségük van a gyámolításra, mert Petőfi megírta, hogy „Koldusbotot ad a hasa nekik.”

Ezt a koldusbotot pedig csak az a kolduspénz teheti könnyebbé, melyet havi 3—4—6 frt erejéig utalványoz a miniszterelnök. Ezt az utalványozást is sokszor érek mulva teljesíti az iroda.

Legtöbbször bele hal az egykori dalia az eredménytelen várakozásba. Igen sokszor az éhség idézi elő a halált.

E szegény emberek igazolása és nyugdíjak kieszközölése körüli támogatásra, sorsuk felkarolására hívom én fel azokat, a kik nem csak hangzatos szavakkal, de tettekkel is bizonyítani tudják, hogy szeretik a hazát. Erre a célra szövetkezzünk országosan. Alakítsunk egy gárdát önkéntes katonákból. A kolozsvári erekle museum erre néve még a Kossuth Lajos temetésének évfordulója előtt, egy tájékoztató könyvecskét fog küldeni mindenfelé, a hol e célra legalább 3 igaz hazafi, a hazafias szövetkezetben való együttes működésre összegyűl.

Szemlélt.

SZÍNHÁZ.

Otthon. Nam egészen telt ház hallgatta végig Sudermann modern társadalmi drámáját S. Fái Szeréna Magdája a közelmultból eléggé ismerős a kolozsvári közönség előtt. Sokan voltak ott, a kik látták már ezt a művészi alakítást, s mégis gyönyörködtek abban az erős drámaisággal, ragyogó művészettel megjatszott szenvedélyes nőben, ki a szűkkörü, kised felfogású nyárspolgári erkölcsi légkörből, kirőlő a nagyvilágba, hol vihar csapdajka fehér homlokát, s lilom tiszta lelkén makulát ejt — pályája. Azért önértetes, büszke, néhol fennhéjázó, de mindenha következetes saját erkölcsi világlendjével szemben. Mennyi imponáló erővel, megrázó drámaisággal s a szenvedélyeknek mily buja pompájával tudta jellemezni a vendégművésznő Sudermann Magdáját.

A mi színészeink minden tekintetben igyekeztek méltó keretet nyújtani a vendég művészi alakításához. Szentgyörgyi Schwrtze ezredese igazi kabinist alakítás.

Elismerésre méltón játszottak: Tompa, Laczkó Aranka, Pap M., Árpády K., Várdin, Szakácsné és az indiszponált Novák Irén helyett beugrott Hegedűs Szeráf. — Külön sort kell írunk Krasznairol, ki nyűge volt jelenéseivel az előadásnak. Oly lehetetlen, szenttelen, lábatlankodó alakot, — művészi ambíciójának megértése nélkül legyen mondva — ritka első éves szini növendék tudna produkálni.

Ujházi Ede — a kitűnő művész holnap — Crampton mester-t, egyik legkiválóbb és leghitűzőbb szerepét játsza.

A bűnös — czimszerepében bucsuzikszombaton Ujházi. Megrázó hatású, minden ízében realiztikus alakítás nyújt a mester ebben a szerepében, melyet ezuttal játszik nálunk először.

Március 15. Szombaton a Bűnös előadás előtt a Hunyadi nyitány után Tompa szavalja Indali Gyula — „Márc. 15.” című költeményét, melyet egy alkalmi tabló fog befejezni.

Távozók tagok. Részen virágvasárnapkor, részben április 1-én a Nemzeti Színház tagjai közül eltávoznak: Z. Bárdi Gabi, Perényi Margit, Hahnel Aranka, H. Novák Irén, P. Lukács Julika, Mezei Mihály, Gabányi László és az ének-karnak 5 nő és 3 férfi tagja.

Egyleti élet.

Az erdélyi gépezés és gépkezelő egyesület 1902. márc. hó 16-án vasárnap d. u. 3 órakor a Torna-Vivodában folytatódott alakuló közgyűlést tart, melyre a kolozsvári és vidéki gépezés és gépkezelő urakat ennél meghívja az elnökség. Tárgy: 1. A mult gyűlés megállapodása szerint kidolgozott alapszabályokat felolvasás. 2. Indítványok. Ezt követi: Választmányi gyűlés, a mely az alapszabályoknak jóváhagyása végett való feltérjeztést eszközli, továbbá a jelentkező tagok felvétele felett határoz és működését megkezdi.

Figyelmébe ajánljuk az érdekelt szaköröknek ez egylet alakulását, mert ez fontos missiót van hivatva teljesíteni s azért az ügybuzgó kezdeményezők a dicseretet, elismerést és támogatást megérdemlik.

Az „Erdélyi Museum-Egylet” orvos természettudományi szakosztálya 1902. márc. hó 15-én (szombaton) d. u. 5 órakor a belgyógyászati klinika tantermében (Mikó utca) orvosi szaklést tart. Tárgyak: 1. Parádi Ferencz dr.: Az uterus gonorrhoea kezelése prostitúatknál. 2. Jakabházy Zsigmond dr.: Összehasonlító vizsgálatok a kínai és európai rheuma vonatkozásban.

egy nagyon szép leány fő, de nem az Adél és oh, George, ez a fül nincsen egy kissé magosan?

Az ifju nevetett, de egy kissé bosszankodni látszott.

— Laura, mily képtelenség töled itéleket mondani! kiáltá Adél. Te semmit sem értesz az arczép festéshez.

— Nem, de látom, hogy fűlednek hol kellene lenni. George, igazán jól csinálta? kérdé.

— Nem — mondá az ifju, látom, hogy elhibáztam: édes! Lola köszönöm a figyelemzésed.

— És George — folytató. Laura — a szája széleit egy kissé, de csak nagyon kissé hajlítva lejjebb és ide tegyen egy kis árnyéket egy írónál a homlokra mutatva.

George engedelmessékedt és rögönlátta a változást. Az arcz egy kissé jobban hasonlított ahoz az Adélhoz, akit rendszeres szoklatni, Laura még tett néhány észrevételt és a hasonlóság javult, de midőn — George felállott, hogy ebédelni haza menjen és Adél a képet ismét látta, azt állította — hogy azt elrontotta és hogy az sokkal jobb volt mielőtt Lola beleértotta magát. George megígérte, hogy a következő ülésen kijavítja, aztán távozott, hogy egész este az a szép arcz kísértse, melyet szorgalmas igyekszet által reményeit festeni.

— George, ma hol halászott? — kérdé a rektor ebéd alatt.

— Nem halásztam — válaszola az ifju. Redmond egyedül ment, a kottageban voltam, egy arczképet próbáltam festeni.

— Kiét? — kérdé a rektor kissé élesen.

— Az Azemar kisasszonyót.

— Milyen bámulatos szépségei vannak a leányoknak! — mondá Redmond, szem-

öldökeit fehuza. Szam alacsony hallottam tőle, hogy műkedvelővel soha sem engedti lefesteni az arczképet.

— Véleményük változtatása a nőknek meg van engedve — jegyzé meg a rektor. De George, sajnálom, hogy nem ment sétálni, mind a kettőre időt kellett volna találni.

— George, mutassa meg nekünk a festését — mondá Meadné. Ha van olyan jó a milyen az Esmond Lauráé, ugy az nagyon jó kép lesz.

— Oh, nem lehet az! — válaszola George. Lolát könnyű volt eltalálni, neki határozott kifejezés van az arczban és — pirulva — ő nem olyan szép, mint Azemar kisasszony.

— Talán nem olyan szabályosan szép a vonásokra és arczszíne vonatkozólag, de a kifejezésben és stilban határozottan felette áll — jegyzé meg Mead ur komolyan.

— Igen — hagyta helyben a felesége — Adél nagyon francia, olyanféle arcz, a milyent a porcelán csészékre festenek, mint a De Montespáné.

— De azok az arczok csuda szépek — mondá Redmond. En azt gondolom, hogy a testvéreket, a szépségüket illetőleg, nem lehet összehasonlítani.

— Ők nem testvérek — igazítá helyre Meadné élesen — Esmond Laura nincsen rokonságban Azemar kisasszonnyal. Atyja a Laura guvernantját — egy övegy asszonyt egy gyermekkel — vette feleségül. És az a gyermek nem lehet az ő leányának rokona.

— Esmondné egy kedves jó kis asszony — mondá a rektor — és én azt gondolom, hogy jó mostoha anya.

— Igen — hagyta helybe George — ő az az egész családban egyedül Colmar kis-

Bazár.

— Utolsó nap. —

— márc. 13.

Az „Ellenzék” tegnap számban, a bazár harmadik napjáról referáló tisztelt kollégám, illő hódolattal helyezte el a babért a négyzet jótékony dalmáinak lábai elé. Csak ismétlésekbe bocsátkoztam, ha utoljára meghajtanám fehér fekete lobogónkat *Esztér-házy* Jánosné grófné, *Wesselenyi* Istvánné báróné, *Incédy* Sámuelné (az örökké jövedvő és örökké fiatal „Incédy néni”) *Óvári* Kelemené, *Szathmáry* Ákosné, *Kozma* Ferencné, *Pisator* Mórné, *Mikó* Imréné, *Kele* Bert, *Kornis* grófné, *Ferencz* Józsefné, *Zeyk* báróné, *Farkas* Gézáné urné, *Szabó* Dénesné, *Széchy* Ákosné és a négyzet nem kisebb érdemű, de a hely szűke miatt elő sem szám látható fáradhatatlan, önzetlen, kedves dalmái előtt.

Valami különös megnyilatkozása az a női gyűződségnek, a mikor a hála és elismerés legkisebb reménye nélkül hónapokon keresztül koldulnak a város minden utcájában, kiteszik magukat igen gyakran neveletlen és arcpirító visszautasításnak, futnak, fáradsz, sütnék, főznek és fagnak azért, hogy 4 napon át légvonatos foyerokban, izzó buffet-kben szedegessék össze a piszkos krajczárokat — ismeretlen emberek kenyerére, fagygyugyertyájára és tüzelő fájára...

Hogy visszatérjek a terembe, hát... jártak e önként a provenienc mezőkön, vagy Szírász rózsaberkeiben? Ha napszállta előtt, az elüllyedt városok titokzatos birodalmáról megindul az esti szellő, imbolyogva, lágyan lengenek a nehéz, gyönyörű virágok és halkan suttog végig egy sejtelmes ének a rózsaserdőn. Nohát így nézett ki tegnap a ReCout. Mennyi gyönyörű asszony, mennyi mosolygó, ártatlan szép leány!

Összekötők hirtelen egy marék gyönyörű virágot: *Haller* Györgyné grófné, *Szabó* Dénesné, *Magyar* Mihályné, *Szilárdy* Dudu, *Móricz* Iduka, *Nagy* Pálna, *Pisztoly* Irén, *Purjesz* Olga, *Geréb* Ilona, *Szabó* Vajkta, *Mikes* Zsigmondné grófné, *Bethlen* Mária grófné, *Béldi* contesse, *Bethlen* grófné, *Purjesz* Zsigmondné, *Generisch* Gusztávné, *Somodi* Ilse, *Singer* Ilona. a szedő gyerek sirva kéri a tisztelt olvasóközönséget, hogy a kezükbe kerülő lappellányt ne mutassák meg alul nemirotnak. A mint ugyanis a reggeli fagyban a cizkíró lakásáról a nyomdára rohant, a kéziratból egy hosszú hasábot kizakított kezéből egy heves szélroham és így egy kosár gyönyörű virág kimaradt ebből a kis marékából...

Egyébként a terem egyik emeleti ablakán 170 fokot mutatott a hőmérő. Az a bizonyos legöregebb ember, aki soha sem emlékezik vissza szamirra, elveihez híven lapunk zártág hiába kutatott emlékeztetőben, az Unio kimondását, Viktória királynő temetését, *Mátyás* király híres megválasztását és az én egykori karácsonyi szekundáimat kivéve nem tudott hasonló sokadalomra visszaemlékezni.

Letört gallérokat kisírt szemekkel mutogatták Lukas kabátjaikat és megőszült fejüket, mely alul az utolsó tehenet is kihúzták a jótékonyág nevében, kedves mosolygás ki sörétében zsebmetsző szép asszonyok.

A terem közepén felállított postaszekrény előtt egymás után suhantak el a ringó lilomok és Marechal Niel-k és miután óvatosan körül kémlelték a terembe, a ruhák fodrai közül villámgyorsan előkerültek a helyesírási hibákkal gondosan telerakott „leges-legutolsó” ízenetek — hogy a következő pillanatban halvány arccal szétrebbenjenek a teremben.

Ah nem a világ, csak mi változunk! Három hét múlva, ha ismét elálmodozva, nagyon szomorúan és nagyban boldogan végig ballagok a velencei dogék palotájának márvány arkádjai alatt, a borzalmasan megszerzett *oroszlanásdj* előtt eszembe jutnak majd a tegnapi bazár csillogó szemű kis árulói, a kik ugyanolyan mozdulatokkal, „agódmakkal”, álmokkal és szerelemmel dobálták be a viszontszerelem, vagy a bosszu nevében leveleiket, mint a tizek tanácsának rémuralma idején a tenger királyjének asszonyai...

Semmi sincs új a nap alatt! A császárságok, a kormányok, miniszterelnökök és hazai színművek akkora bukhatnak, mint a Mascagni legújabb operája, a szigorú jogászok, vagy Santos-Dumont a monacoi kirándulása alkalmával. Nem is olyan sok idő múlva — mondjunk 100—150 évet — a bazár kellemes programja helyett a házsongárdi, vagy montmartrei temető, lombjavesztett fái között suttogó szellő sügését fogjuk hallgatni, a tegnapi gyönyörű asszonyok épen úgy, mint én, a kit Merza Lajos barátom „A csúf” melléknévvel tisztelt meg, de majd akkor is lesznek jótékony, önzetlen asszonyok, lesznek mosolygó, szerelmes, szép leányok, lesz-

nek önző, hű és hitvány férfiak és lesz majd akkor is bazár, lesz szerelem, lesznek illúziók, hangulatok és álmok...

Ah istenem, de szomorú elgondolom is, hogy mi nem lehetünk ott...

— 6.

Kazár földön, kapható:

Az „Ellenzék” kiadóhivatalában, a könyvkereskedésekben, továbbá a Mátyás-téren: *Hirschfeld* Sándor, *Ludasi* *Fuhrman* és a *Kolozsvárnál*. A Deák Ferenc utcában: *Stief* Jenő, a Kossuth Lajos utcában *Rigó* Árpád papirkereskedőknél és Szentgyörgy-utcában *Gácsér* Mariska dohánytözsdejében.

MINDENFÉLE

Kolozsvár, március 13.

Előfizetési feltételeink:

Félévre	—	16 kor.
Negyed évre	—	8 kor.
Egy hóra	—	3 kor.

Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

A kiknek februárius végével lejárt az előfizetésük, szíveskedjenek az előfizetést mielőbb megújítani.

— **Időjárás.** Március valóságos telet zudított nyakukba. Éles, metsző hidegszél söpri a csillogó havat. A szamosmedre hatalmas jégtáblákat hozott, ami mutatja, hogy a havasok között most önti ki a mérget a tél. Az üzletvezetőség mai jelentésekben egyetlen egy plusz sincsen. Az időjárást jelző táblában több helyről nagy vonalzavar miatt még tudósítás sincs. A hőmérséklet jelző rubrika tanúsítása szerint általános a 5°, 6° 7° 8° hideg fagy, hóesés, szél dühög sok helyütt. Ha így tart akkor március szűzgyónára jégpáncsokba öltöznék a tavak, folyók, patakok.

— **Az államtitkár köszönete.** Mohay Sándor államtitkár a következő köszönet iratot intézte a kolozsvári ügyvédi kamarához:

Nagyságos elnök ur!

A kolozsvári ügyvédi kamarának igazságügyi államtitkárrá történt kinevezése sem alkalmából 276—1902 szám alatti iratában tolmácsolt lelkes és meleg üdvözléte pályatársak igaz szeretetének és önzetlen becsületének kifejezésre hozatala nagy örömmel töltött el.

Midőn ezért nagyságodnak mely köszönetemet fejezem ki, arra is kérem, hogy ezt a kolozsvári ügyvédi kamara általam mindig igen tisztelt tagjaival közölni szíveskedjék, egyúttal biztosítván őket hogy volt kartársainknak az ügyvédi karnak jól felfogott jogos érdekei, melyek az általános jogszolgáltatási érdekekkel soha ellentétesek nem voltak és ellentétbe jövőre sem jöhetnek, jelenlegi hatáskörömben sem fogom szem elől tévesztetni és igyekezni fogok azt a nagyrabecsület mellet irántam, mint kartárs iránt tanusítani szívesek voltak továbbra is kiérdemelni.

Fogadja elnök ur és a tisztelt választmány ismételt köszönetemet a kiváló tisztelettel. Mohay Sándor s. k.

— **Az Erzsébet-híd és a séta ut költségeire.** A szépitő egyesület alkotásainak támogatására önkéntes adományokkal sietnek a polgártársak. Nagy Gábor 100 koronát adott erre a célra, a fagyasztsági adó bérlőség részéről pedig Rosenfeld és Kánitz urak 20 koronát fizettek az egyleti pénztárnok kezébe. Az átjáró híd láb kiépítéséhez Székely Mihály kolozsvári építész már közelebbről hozzá kezd.

Március 15.

A kolozsvári Máv. főműhelyének ünnepe. A tornavivó intézet nagytermében vasárnap délelőtt 9 órától fel 11 óráig.

1. Hymnus, éneki a dalárda.
2. Nemzeti dal, szavalja Öseb János.
3. Hazafias dalok, éneki a vasuti dalárda.
4. Hazafias emlékszed. Tartja Czirmay ev. ref. theologus.
5. Elmélkedés 48—49-ről, Hincz Gábor.
6. Szózat, éneki a dalárda.

Felvonulás a vasuti zenekar mellett történik. Kezdeté 9 órákor. Vége délelőtt fel 11 órákor.

A kolozsvári garák ünnepe. Kezdődik vasárnap d. e. 11 órákor a tornavivó intézet nagytermében.

Rendezi Herepei Gergely ev. ref. első pap és Tóth Tamás, a földész énekkar karmestere.

Az ánnapi sorrend összeállításán most dolgoznak.

A kolozsvári Felső Kereskedelmi Iskola „Jókai” önképzőköré f. évi március 15-én hazafias ünnepélyt tart. Kezdeté délelőtt 9 órákor.

Műsor a következő: 1. Talpra magyar,

Petőfi, szavalja Rozs György III. A) o. 2. Szózat, Egressy Bénitől, éneki az ifjúsági dalkör. 3. Március 15-én, írta Farkas Sándor, szavalja Gyarmati Dezső III. B) o. 4. Puszták fia, szerzte Kéler Béla, előadja az ifjúsági zenekar. 5. Ünnepi beszéd, írta és felolvassa Udvardy Kálmán, az önképzőkör titkára. 6. Talpra Magyar, Hazafias Gyusztávtól. Éneki az ifjúsági dalkör. 4. Alkalmi beszéd. Írta és előadja: Simon József IV. éves növendék. 5. Kurucz dalok. Éneki az ifjúsági dalkör. 6. Szerenád. „Ocskai brigádéros”ból. Előadja az ifjúsági zenekar. 7. Március 15-ére. Írta: Farkas Sándor. Szavalja: Csiky József IV. éves növendék. 8. Népdal induló. Játéka az ifjúsági zenekar.

A tanító képzőintézet műsora. 1. Hymnus. Éneki az ifjúsági dalkör. 2. Nemzeti dal. Írta: Petőfi Sándor. Szavalja: Nagy Ferencz III. éves növendék. 3. Talpra magyar. Szöveg Petőfítől, zenéje Hazafias Gyusztávtól. Éneki az ifjúsági dalkör. 4. Alkalmi beszéd. Írta és előadja: Simon József IV. éves növendék. 5. Kurucz dalok. Éneki az ifjúsági dalkör. 6. Szerenád. „Ocskai brigádéros”ból. Előadja az ifjúsági zenekar. 7. Március 15-ére. Írta: Farkas Sándor. Szavalja: Csiky József IV. éves növendék. 8. Népdal induló. Játéka az ifjúsági zenekar.

— **Kémény tüzek Kolozsvárt.** Ma délelőtt Kolozsvárt rövid egymásutánban 3 kémény tűz fordult elő. 9 óra 15 perckor kigyúlt a vármegye ház egyik kéménye, 9 óra 25 perckor az Erzsébet aggház épületén gyúlt ki a kémény 9 óra 50 perckor az Emke palota kéménye ontotta a tüzet. Tehát minden negyed órára esett egy kémény tűz. Dacára a szélviharnak ezer szerencse, hogy baj nem keletkezett. Óriási tüzvész okozta volna ez a baj. Mi az „Ellenzék”-ben eszelött néhány héttel rá mutattunk arra, hogy milyen veszély fenyegeti a várost, a télen ki nem égetett henger kéményeknek szurkos korommal telített állapota miatt. Ebből nagy veszély jöhet a városra. Erre való tekintettel kérjük Szavacsina Géza polgár mestert, a baj orvoslása végett hívjon össze szakértőkezeletet.

— **Hideg a színházban.** Panaszt vettknek, hogy a színházban türethetetlen hideg van, mert nem fűtenek, s általunk kéri az igazgatót, hogy intézkedjen a fűtés iránt. Reméljük e kérésnek eleget is fog tenni Megyeri.

— **Műkedvelői előadás — a színházban.** Folyó hó 19-én (szórdán) a kolozsvári arisztokráciának tagjai a kolozsvári Nemzeti Színházban műkedvelői előadást fognak rendezni. Szinre kerül két egyfelvonásos vigjáték és pedig az „Egy kis vihar” és „Visszatérés Japánból” címűek. A darabokat tabló fogja követni, mely az „Unio”-t fogja jelképezni. Részt vesznek az előadásban: *Dr. Bonyházi* Elemérné, *Dr. Nemes* Póli, *Dr. Bethlen* Bálint, *Dr. Vass* György, *Dr. Bálint* E. A jegyértéknél előbbbségben részesülnek a pártatlan számú bérlők. Jegyeket lehet váltani vasárnaptól kezdve. Az előki tisztelet nagy buzgalommal gr. *Esztérházy* Jánosné teljesíti.

— **Adomány a Mátyás király szobrára.** Mátyás király Kolozsvárt felállítandó lovas-szobrára a bánffy-hunyadi m. kir. posta és távirda hivatal gyűjtőívén adakoztak: *Dr. Tábor* Sándor 5 kor., kalotaszegi erdőpar 3 kor., b. hunyadi posta és távirda hivatal 3 kor., b. hunyadi fakereskedő társaság 2 kor., Gondolvi és társai 2 kor., Haraga Sándor 1 kor., Fehér Márton 1 kor., Czénk János 1 kor., Goldsmid Jenő 1 kor., Istenes István 40 fillér, Szavu Leontin 40 fillér. Összesen 19 kor. 80 fillér.

— **A székely Kolozsvárt és a fővárosban.** Kolozsvár közönsége eddig 24 ezer koronát adott személt hordásra. Ma 12 ezert ad. A fővárosból most ezeket jelentik: A székelyfőváros tanácsa, egy magán féltől azt az ajánlatot kapta, hogy az I. kerületben összegyűlemlő utcai személt és sarat a saját költségén fuvaroztatja el, ha megengedi neki, hogy az anyagot, mint trágyát értékesítse. A tanács kiadta az ajánlatot a közegészségi és köztisztasági ügyosztálynak, amely javasolja, hogy azt fogadják el, mert a főváros a nyers anyagot értékesíteni nem tudja s az e fuvarozás tavaly 9000 koronába került. Eddig az I—III. kerületben összegyűlt összes személt 1200 koronát érte el egy vállalkozónak, azonban a kifuvározást maga a főváros teljesítette s ez 24.000 koronába került.

Jó volna, ha Kolozsvárt is akarna vállalkozó, a mely a házi és a piaci személt, a benne levő értéket, díjtalanul elhordná.

— **Királygyakorlatok a Székelyföldön.** Az idén a Székelyföldön lesznek a nagy királygyakorlatok. A budapesti IV., a temesvári VII. és a nagyszebeni XII. hadtesteket *Segesvár*, *Gyulafehérvár* és *Nagyszeben* között összpontosítják. Az ellentábor a kassai VI., a przemysli X. és a lembergi XI. hadtestekből fog állani és Szatmár és Maramaros-Sziget körül csoportosul. Hir szerint a király augusztus 27-ikétől szeptember 3-ikáig fog a főhadiszálláson tartózkodni. Még nincs eldöntve, hogy *Fogarason* vagy *Szombatfalván* lesz-e a főhadiszállás. Beck vezérkari főnök már előterjesztette legfelsőbb helyen a haditervet, melyet a király jóváhagyott.

— **Katonai brutáliságok Németországban.** Nem mindennapi katonai brutáliság fölött ítékezett a napokban egy németországi hadbíró. A vádlott egy Krafft nevű altiszt volt, aki egy kitépés végett parancsa alá adott ujoncz tizedet vérlázító módon megkínzott. A katonai gyakorlatok és

tréfák egész sorozatát végigpróbálta rajtuk és esténként, amikor a szegény emberek agyonnyuza rogytak ágyaikba, vagy tiszter „ágyból” és „ágyba” parancsolta őket, néha egyikkel vagy másikkal a meleg kályha tetőjéről fűtölte el a „Wacht am Rhein” dallamát, és leghasználatosabb tanító-eszközzé a porolópálcát alkalmazta, szóval, a megaláztatások és kínzások kiezésében legalább annyi találmányosságot tanusított, mint a mi osztrák és cseh őrmestereink. A kegyetlen, durva ember azonban a német hadbírószágtól elvette méltó büntetését, mert egy évi börtönrre és lefokozásra ítélték. Nálunk az ilyen esetek rendszerint csak két három öngyilkosság után kerülnek tárgyalás alá.

— **Százezer korona egy levél szállításáért.** Egy londoni milliomos újságkiadó, Mr. Pearson Santos Dumont-nak, a hires léghajónak 1000 font sterlinget ajánlotta fel pályadíjjal arra az esetre, ha sikerül neki kormányozható léghajójával Londonból Birminghamba repülni. A léghajós kijelentette, hogy tekintve azt, hogy Párisban már 100.000 frankos díjat nyert, nem pályázhatik ennél kisebb összegű díjra, mire Pearson készségesen felemelte a díjat 4000 fontra, de asszal a kikötéssel, hogy a díj nyilvános pályázatot tárgya legyen. Santos-Dumont a földatott úgy fogja megoldani, hogy a „Daily Express”-nek egy levelét léghajóján el fogja vinni egy birminghami lap szerkesztőségének és ha ez sikerül, akkor a levélzállításért 4000 font sterlinget (100.000 koronát) kap jutalmul.

— **A kolozsvári zenekonzervatórium** 1902. március hó 16-án a városi vígadó nagytermében Farkas Ödön igazgató vezénylete alatt hangversenyt rendez. A hangversenyen közreműködnek: *Udvardi* Emilia, *Mezei* Mihály, *Vécsei* Géza a kolozsvári Nemzeti Színház tagjai, *Sándor* Ersi és *Csernyánszky* Margit intézeti növendékek.

— **Ismeretterjesztő hasznos előadás.** Az iparos segédmunkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1902. évi március hó 16-án (vasárnap) délután 3 órákor a Városház közgyűlési termében. Ismeretterjesztő előadást rendez. Előadást tart: *Dr. Széplaki* János: „A könyvtári fontossága”.

— **A tavaszi I. luxuslövész.** Budapesti luxuslövész bíráló bizottsága, a melynek elnöke gróf *Andrássy* Sándor, jegyzője *Jestevszky* Pál O. M. G. E. titkár volt, befejezte működését s a bírálat eredménye a következő: Díjat nyertek: I. A négyes fogatok közül I. díjat *Fáy* Béla 54—57 sz. négyes fogata, II. díjat gróf *Széchényi* Imre 333—336 sz. négyes fogata. Elismerő oklevéllel gr. *Vass* Jenő 30—33 sz. négyesét tüntették ki II. A hínós kettős fogatok közül: I. díjat gr. *Károlyi* Sándor 189—190 sz. fogata, II. díjat *Brachfeld* Lejos 79—80 sz. fogata, III. díjat *Brachfeld* Lejos 40—41 sz. fogata, IV. díjat *Brachfeld* Lejos 42—43 sz. fogata, V. díjat *Brachfeld* Lejos 44—45 sz. fogata, VI. díjat *Brachfeld* Lejos 46—47 sz. fogata, VII. díjat *Brachfeld* Lejos 48—49 sz. fogata, VIII. díjat *Brachfeld* Lejos 50—51 sz. fogata, IX. díjat *Brachfeld* Lejos 52—53 sz. fogata, X. díjat *Brachfeld* Lejos 54—55 sz. fogata, XI. díjat *Brachfeld* Lejos 56—57 sz. fogata, XII. díjat *Brachfeld* Lejos 58—59 sz. fogata, XIII. díjat *Brachfeld* Lejos 60—61 sz. fogata, XIV. díjat *Brachfeld* Lejos 62—63 sz. fogata, XV. díjat *Brachfeld* Lejos 64—65 sz. fogata, XVI. díjat *Brachfeld* Lejos 66—67 sz. fogata, XVII. díjat *Brachfeld* Lejos 68—69 sz. fogata, XVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 70—71 sz. fogata, XIX. díjat *Brachfeld* Lejos 72—73 sz. fogata, XX. díjat *Brachfeld* Lejos 74—75 sz. fogata, XXI. díjat *Brachfeld* Lejos 76—77 sz. fogata, XXII. díjat *Brachfeld* Lejos 78—79 sz. fogata, XXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 80—81 sz. fogata, XXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 82—83 sz. fogata, XXV. díjat *Brachfeld* Lejos 84—85 sz. fogata, XXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 86—87 sz. fogata, XXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 88—89 sz. fogata, XXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 90—91 sz. fogata, XXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 92—93 sz. fogata, XXX. díjat *Brachfeld* Lejos 94—95 sz. fogata, XXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 96—97 sz. fogata, XXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 98—99 sz. fogata, XXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 100—101 sz. fogata, XXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 102—103 sz. fogata, XXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 104—105 sz. fogata, XXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 106—107 sz. fogata, XXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 108—109 sz. fogata, XXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 110—111 sz. fogata, XXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 112—113 sz. fogata, XL. díjat *Brachfeld* Lejos 114—115 sz. fogata, XLI. díjat *Brachfeld* Lejos 116—117 sz. fogata, XLII. díjat *Brachfeld* Lejos 118—119 sz. fogata, XLIII. díjat *Brachfeld* Lejos 120—121 sz. fogata, XLIV. díjat *Brachfeld* Lejos 122—123 sz. fogata, XLV. díjat *Brachfeld* Lejos 124—125 sz. fogata, XLVI. díjat *Brachfeld* Lejos 126—127 sz. fogata, XLVII. díjat *Brachfeld* Lejos 128—129 sz. fogata, XLVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 130—131 sz. fogata, XLIX. díjat *Brachfeld* Lejos 132—133 sz. fogata, L. díjat *Brachfeld* Lejos 134—135 sz. fogata, LI. díjat *Brachfeld* Lejos 136—137 sz. fogata, LII. díjat *Brachfeld* Lejos 138—139 sz. fogata, LIII. díjat *Brachfeld* Lejos 140—141 sz. fogata, LIV. díjat *Brachfeld* Lejos 142—143 sz. fogata, LV. díjat *Brachfeld* Lejos 144—145 sz. fogata, LVI. díjat *Brachfeld* Lejos 146—147 sz. fogata, LVII. díjat *Brachfeld* Lejos 148—149 sz. fogata, LVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 150—151 sz. fogata, LIX. díjat *Brachfeld* Lejos 152—153 sz. fogata, LX. díjat *Brachfeld* Lejos 154—155 sz. fogata, LXI. díjat *Brachfeld* Lejos 156—157 sz. fogata, LXII. díjat *Brachfeld* Lejos 158—159 sz. fogata, LXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 160—161 sz. fogata, LXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 162—163 sz. fogata, LXV. díjat *Brachfeld* Lejos 164—165 sz. fogata, LXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 166—167 sz. fogata, LXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 168—169 sz. fogata, LXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 170—171 sz. fogata, LXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 172—173 sz. fogata, LXX. díjat *Brachfeld* Lejos 174—175 sz. fogata, LXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 176—177 sz. fogata, LXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 178—179 sz. fogata, LXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 180—181 sz. fogata, LXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 182—183 sz. fogata, LXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 184—185 sz. fogata, LXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 186—187 sz. fogata, LXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 188—189 sz. fogata, LXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 190—191 sz. fogata, LXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 192—193 sz. fogata, LXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 194—195 sz. fogata, LXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 196—197 sz. fogata, LXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 198—199 sz. fogata, LXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 200—201 sz. fogata, LXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 202—203 sz. fogata, LXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 204—205 sz. fogata, LXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 206—207 sz. fogata, LXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 208—209 sz. fogata, LXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 210—211 sz. fogata, LXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 212—213 sz. fogata, LXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 214—215 sz. fogata, LXXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 216—217 sz. fogata, LXXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 218—219 sz. fogata, LXXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 220—221 sz. fogata, LXXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 222—223 sz. fogata, LXXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 224—225 sz. fogata, LXXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 226—227 sz. fogata, LXXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 228—229 sz. fogata, LXXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 230—231 sz. fogata, LXXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 232—233 sz. fogata, LXXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 234—235 sz. fogata, LXXXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 236—237 sz. fogata, LXXXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 238—239 sz. fogata, LXXXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 240—241 sz. fogata, LXXXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 242—243 sz. fogata, LXXXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 244—245 sz. fogata, LXXXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 246—247 sz. fogata, LXXXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 248—249 sz. fogata, LXXXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 250—251 sz. fogata, LXXXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 252—253 sz. fogata, LXXXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 254—255 sz. fogata, LXXXXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 256—257 sz. fogata, LXXXXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 258—259 sz. fogata, LXXXXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 260—261 sz. fogata, LXXXXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 262—263 sz. fogata, LXXXXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 264—265 sz. fogata, LXXXXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 266—267 sz. fogata, LXXXXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 268—269 sz. fogata, LXXXXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 270—271 sz. fogata, LXXXXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 272—273 sz. fogata, LXXXXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 274—275 sz. fogata, LXXXXXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 276—277 sz. fogata, LXXXXXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 278—279 sz. fogata, LXXXXXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 280—281 sz. fogata, LXXXXXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 282—283 sz. fogata, LXXXXXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 284—285 sz. fogata, LXXXXXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 286—287 sz. fogata, LXXXXXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 288—289 sz. fogata, LXXXXXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 290—291 sz. fogata, LXXXXXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 292—293 sz. fogata, LXXXXXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 294—295 sz. fogata, LXXXXXXXXI. díjat *Brachfeld* Lejos 296—297 sz. fogata, LXXXXXXXII. díjat *Brachfeld* Lejos 298—299 sz. fogata, LXXXXXXXIII. díjat *Brachfeld* Lejos 300—301 sz. fogata, LXXXXXXXIV. díjat *Brachfeld* Lejos 302—303 sz. fogata, LXXXXXXXV. díjat *Brachfeld* Lejos 304—305 sz. fogata, LXXXXXXXVI. díjat *Brachfeld* Lejos 306—307 sz. fogata, LXXXXXXXVII. díjat *Brachfeld* Lejos 308—309 sz. fogata, LXXXXXXXVIII. díjat *Brachfeld* Lejos 310—311 sz. fogata, LXXXXXXXIX. díjat *Brachfeld* Lejos 312—313 sz. fogata, LXXXXXXXX. díjat *Brachfeld* Lejos 314—315 sz. fogata, LXXXXXXXXI. dí

11567—1901.

291. 1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Kolozsvári kir. törvényszék mint elsőfokú hatóság közli, hogy Rácz Porond Jánosnak Kis-Kapusi lakos végrehajtónak Petruca (Togyer) Todor Kis-Kapusi lakos végrehajtást szenvedő elleni 50 kor. 76 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósg. területén levő Kis-Kapus községben és határában fekvő és a kis-kapusi 51 sz. tjkvben A. I. 1—20 rend. 61. 62. 246. 346. 395. 414. 420. 453. 462. 463. 465. 535. 630. 631. 675. 702. 703. 766. 858. 885. 925. 958. 959. 968. 1026. 1043. 1424 hrszmu jószágtestből Petruca Togyer (Todor) B. 4 és 11 alatt összesen tizenegy-ötvenhatod részből jutalékra és pedig a B. 11 alatti négy-ötvenhatod részből jutalékra vonatkozólag ötv. Petruca Irimiané szül. Betruj Anna egy-nyolcad részbeni haszonélvezeti jogának fentartásával 616 korona becsértékben mint ezennel megállapított kikáltás árban és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi április hó 26-ik napján d. e. 10 órakor Kis-Kapus községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikáltási áron alól is eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10 százalékat bánatpénzt közszépben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §. kijelölt óvadék-képes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről szá. bályszert elismervényt állapítottatni.

A kir. törvényszék elsőfokú hatóságától

Kolozsvárt, 1902. évi január hó 8-án.

Dr. Szentkirályi Gyula,
kir. trvsz. bíró.

5466—1902 t. sz.

293. 1—1

Hirdetés.

Kolozsvár sz. kir. város 367302 korona adossága konvertálására törlesztéses kölcsönt óhajt folytani.

Felhívjuk a pénzintézeteket, hogy e hó 20-ikáig szíveskedjenek ajánlatot tenni Tanácsunknál arra nézve, hogy az írt összeget, s esetleg még ez év folyamán különböző létesítményekre szükséges mintegy 1.000.000 koronáig terjedő törlesztéses kölcsönt minő feltételek mellett hajlandók a város rendelkezésére bocsátani.

Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1902. évi március hó 11-én tartott üléséből.

Szvacsina Géza, s. k.
kir. tan., polgármester.

Sz. 189—1902 főisp.

283. 2—3.

Pályázati hirdetmény.

A kormányzatomra bizott Alsófehérvármegye tisztí karában egy évi 1800 korona fizetés és 300 korona lakpénzzel javadalmazott szolgabírói állás lemondás folytán üresedésbe jövén ezen állásra ezennel pályázatot hirdeték az 1883. évi I. t. cz. kívánalmainak megfelelően felszerelt pályázatok 1902. évi március hó 24-ig hozzám annál is inkább beadandók mert ezen határidőn túl beérkezett folyamodványokat tekintetbe venni nem fogom.

Alsófehérvármegye főispánjától

Nagy-Enyeden 1902. március hó 8-án.

Zeyk Dániel
főispán

Sz. 1814—902.

181. 3—3.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Füzespatak Szamosujvár Németi község határában eső szakaszán eszközözendő, és mintegy 8550 (nyolczezeröttszázötven) köbméter földmőzgosítást igénylő mederátme'szési valamint 150 (Egyzázötven) folyóméter mederelzáró mű munkálatainak vállalati uton való biztosítására.

1902. évi április hó 7-én délelőtt 9 órakor a szamosujvári járás főszolgabírájának hivatalos helyiségében nyilvános versenyárgyalás fogtartatni.

A szabályszerűen kiállított zárt ajánlatok és a 180 (Egyzáznyolczvan) koronában megállapított bánatpénz a jelelt napon délelőtt 9 óráig alulírottán nyújtandók be.

A vállalatot szabályzó általános és részletes feltételek és a tervek alulírott hivatalos helyiségben Szamosujvárt, délelőtt 10 és 12 óra közt naponta megtekinthetők.

Szamosujvárt, 1902. évi március hó 2-án.

Nagy Lajos,
főszolgabíró.**Fehérvári Géza**

lakatos

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 31.

Felvállal minden e szakmába vágó új és javítási munkákat készít bádogosok részére csatorna horgokat, hófogókat, üst tartókat stb. egyszerűtől a legdiszesebb kivitelben mindent a legolcsóbb árak mellett. 282. 1—10.

Világ-Panoráma

elsőrangú műkiállítás!

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 1/a. sz.
1902. Március 9-től 15-ig.**SPANYOLORSZÁG.**

XV. CYCLUS.

Uj sorozat minden vasárnap

Minden nap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is) reggel 9-től este 10-ig.

4. 47—00.

Az igazgatóság.

Sertéstenyésztők

és hizlalók figyelmébe!!

Hizott vagy sovány állapotban lévő sertéseket bármily nagy mennyiségben minden alkalommal megveszek.

Megkeresések: **PUNGUCZ MANÓ**
sertés-kereskedő és hizlalóhoz **Ferencz József-ut 54 szám alá intézendők**,
hol személyesen is értekezhetni.
165. 8—10.

Az Erdély egyleti bank r. t.

Déva melletti „Petrosza” kőbányából legjobb minőségű magyarországi trachyitból

Épület és kövezési kövek

sima, tömb és szabadon hordó lépcsőfokok, lábazati lemezek és nyugvóhelyek, oszlopok, szobrok, sírboltfedelek stb. minden nagyságban, durván faragott, finom és legfinomabb kivitelben továbbá burkolat-terméskő és kavicsot szállítja.

Minta kövekkel árjegyzékkel és minden kívánt felvilágosítással legnagyobb készséggel szolgál. „Petrosza” nevű kőbánya vezetőségünk Déván, illetve az igazgatóságunk Nagy Szebenben.

253 3—5 Erdély egyleti bank r. t.

Szálloda

Kolozsvár legforgalmasabb helyén 14 vendégszobával kávéház és étteremmel teljesen és modernül berendezve az összes hozzá tartozó melléképületekkel együtt a bérleti idő lejártá miatt folyó évi április esetleg március hó elejétől egy vagy több évre

bérbe adó.

A szálloda a vidéki birtokos közönség előnyösen ismert és sűrűn látogatott helye. 217. 12—15.
Cím a kiadóhivatalban.

MATUTSEK JOZSEF

férfi, női és gyermek-czipész üzlete
Kolozsvár, Főtéri Státus-palota 3 sz.

KOLOZSVÁRI

Takarékpénztár és Hitelbank

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve.

Irodák:

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.
saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskére vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat, utalványokat, checkeket és kisorsolt értékeket olcsón számítoi le.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt kolozsvári házakra és földbirtokokra.

Előleget ad értékpapírokra.

Értékpapírokat, érmekeket vesz és elad saját és idegen számlára.

Zálogháza [bejárt a király-utca felől] délelőtt 8—12-ig, délután pedig 3—5-ig áll a közönség rendelkezésére és előleget ad ékszerre és ingóságokra.

Áruraktárai (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. 74. 17—*

Ugyanott a

The Grescham Életbiztosító Társaság
Vezérügynöksége.

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 7. sz.

Nyomatott Magyar Mihály könyvnyomdájában Kolozsvárt.

Tavaszi beállítást itt az építési időny. A ki tehát

szolidul és jól akar építtetni,

egész bizalommal forduljon alulírottához, mint elméletileg és gyakorlatilag képzett szakemberhez.

Felvállalok minden szakmába vágó munkát. Uj építkezéseket, átalakításokat, javításokat a legkisebbtől a legnagyobbig, építés felügyelet vezetéssel, leszámításokat, becsléseket.

Tervezéseket és költségcsatározásokat pontosan elkészítek.

Levélbeli megkeresésre azonnal jelentkezem és a felhívónak szolgálatára állok vidéki rendelkezők esetén is. 276. 2—30.

MIHÁLYI HENRIK

építész vállalkozó

Kolozsvárt, Rákóczi ut II. Kereszt-utca 1 sz.

Prágai módra készült

Kusvéri-szonka

nyersen és kifőzve a legjutányosabb árban kapható:

Lévay János hentes üzletében

Monostori-ut 12. szám.

Frissen olvasztott házi zsir.

270. 3—10.

Uj sörcsarnok!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint Kolozsvárt, Brassai-utca 15. sz. alatt egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

Sör csarnokot

nyitottam.

Főelvem pontos és szolid kiszolgálás. A n. é. közönség b. pártfogását kérve kész szolgálattal

KISS SÁNDOR

280. 2—10.

Sör csarnoka Brassai-utca 15.

Sertéstenyésztők és hizlalók

szolgálatára állok vidéki rendelkezők esetén is.

Alulírt sertés miskaróló (herelő) Szász-Fenesen (kolozsmegye) tartózkodván, szíves megkeresésk ide intézendők. — Posta és távbeszélő helyben 268. 2—3.

Tormanek János

miskaróló.

KOLOZSVÁRT.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

Deák F.-utca.

„Ellenzék” Könyvnyomda.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításért is felelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.

Telefon 233.

Telefon 233.

Neumann M. Kolozsvár, Mátyás király-tér 19.**férfi és fiu ruhák telepe.**

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a tavaszi árúk már készletben vannak.

Tisztelettel:

NEUMANN M.
cs. és kir. udvari szállító.

6. x—x

„Kristály” gőzmosó intézet.

Kolozsvárt, szemben a vasúti indóházzal
Telefonszám 500.

A kor legújabb mosó és vasaló gépeivel felszerelve gőz és villanyerőre berendezve a leggyorsabban illetve legrövidebb idő alatt tisztít azaz mos és vasal női és férfifehérműt oly tisztá szépre mintha csak új volna.

A díjak rendkívül mérsékelték, árjegyzék kívánatra beküldetik.

A mosásnál tisztán szappan és vízgőz használatát, mindenféle a ruhanemű időelőtti rongyosítását előidéző anyag mellőztetik.

A fehérmű az intézet saját fogatán szálittatik a gyárhoz és vissza dijmmentesen.

Vidéki megbízások szintén pontosan eszközöltetnek.

Minden fajta függöny tisztítása igen olcsó árban felelősség mellett elvállaltatik. 198. 7—30.

A gyártelep a délutáni órákban megtekinthető.

UJ ÜZLET!

Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 26 sz. (m. kir. főposta mellett) **Lebovits és Janovitz** cég alatt egy a mai kor igényeinek megfelelő 156. 10—50.

férfi és gyermek

Kész ruha raktár

külön szabászati teremmel — nyit, melyben mérték utáni megrendelések gyorsan, jutányosan és felelősség mellett eszközöltetnek.

Üzletünket, melyben az e szakmába vágó legjobb minőségű és legnagyobb választékú áru cikkek kaphatók; a helyi és vidéki n. é. közönség b. figyelmébe ajánlván, kérjük szíves pártfogását szolgálatkész tisztelettel

LEBOVITS és JANOVITZ.

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-u. 26.

Törlesztéses kölcsönt

5%

Vidéki bérházakra, földbirtokokra s ennek minden előleg nélkül még abban az esetben is, ha magasabb kamatu kölcsönökkel vannak megterhelve.

Leveleket forduló postával elintézem

Sárkány József

153. 30—x.

Budapest, Kocsisor-ut 21.